

م . اورنگ

ارزش مردم داری

هنگامی که در نوشتۀ های دینی خوب بررسی می کنیم ، می بینیم بهترین چیز در زندگی مردم داری و بدست آوردن دل بندگان خدا و ابا بدست آوردن خوشنودی

آن است.

براستی چه خوب فرموده پیغمبر اسلام : احب الناس الى الله ، انفعهم الى الخلق .
یعنی گرامی ترین مردم در نزد خدا ، سودمندترین آنان است به مردم .
سودمند بودن به بندگان خدا ، پیش از هر چیزی خوبی و رفتار خوب داشتن
و روی خوش به مردم نشان دادن است . خوشبختانه کشور ما از اینگونه بزرگان
بلندمنش و نیک اندیش فراوان دارد که بهترین خوشبختی را در مردم داری داشته اند
و در این رامگام برداشته اند . بفرمان دین و دانش باید از این دسته نیکوکاران سپاسگزاری
کرد و آنان را بهتر به مردم شناساند تا اندرزی باشد برای دیگران و هشداری باشد
برای پیروی از نیکوکاری و نیکوکاران .

در اینجا باید برای نمونه از دکتر منوچهر اقبال نام ببریم که براستی از این
راه در میان مردم نام و آوازه دارد و ستوده همکان میباشد .

گفت و گوی من درباره این بزرگ مرد دانشی ، نه از راه کمکهای پولی به مردم
است ، بلکه تنها از راه شیوه پسندیده مردم داری و روی خوش نشان دادن به بندگان
خدا و آماده شدن برای کمک و همراهی و گره گشائی است .

من دکتر اقبال بلند اقبال را از زمانی که رئیس دانشگاه بودند هی شناسم .
از راه پژوهش‌های دانشی دلم میخواست ایشان را ببینم ، ولی گمان نمی‌کردم دیدارشان
آسانی فراهم باشد . این بود که از رفتن خودداری میکردم .

پس از پرسش وجست و جو ، دانسته شد در اتاغشان به روی همه باز است و
برای دیدارشان هیچگونه دشواری در میان نیست . پس از بذست آوردن این آگهی‌ها
رفتم و دیدن کردم و نیک دریافتیم که بهترین نمونه است از بزرگواری و بلندمنشی .
پس از آن به نخست وزیری رسیدم . باز هم نیاز پیدا کردم به دیدنشان بروم ،

ولی پیش خود می‌اندیشیدم که با داشتن کارهای زیادکشوری ، باین آسانی کسی را نمی‌پذیرند . مگر اینکه از بزرگان کشوری باشند که بتوانند با آنجا راه یابند . روزی از روزها با آقای امیر نویدی رئیس دبیرخانه ایشان دیداری روی داد . چگونگی را با ایشان درمیان گذاشتم . پاسخ دادند چنین پیداست که شما دکتر اقبال را خوب نشناخته‌اید .

این مرد بزرگ بلند هنر ، در هر پایه‌ئی که باشد ، بیوند خود را با مردم بهم نمی‌زند و کسی را از دیدار خود نمی‌سازد . برای پی‌بردن به درستی گفته‌های من ، می‌توانید هر وقت میل دارید به دفتر من تلفن کنید تا از ایشان برای شما وقت ملاقات بسیار سخنان اورا گوش گرفتم . به نخست وزیری تلفون کردم . پاسخ دادند پس از سه روز دیگر بیانید . پس از سه روز رفتم . دیدم گروهی در دفتر نشسته‌اند . یکی یکی به خدمت آقای دکتر اقبال میرفتند و بر می‌گشتند ، نوبت به من رسید . همینکه رفتم ، دیدم با فروتنی که نشانه بزرگی است ، برخاست و دست داد و هم روزی کرد و با روی خوش به سخنانم گوش داد و کارم را با هجمام رسانید . پس از آن هم چندبار رفتم و دیدن کردم .

از روز کار نخست وزیری سالها گذشت . به سرپرستی شرکت نفت رسیدند و اکنون هم ددهمان پایه و کار هستند . از هر کس پرسید خواهد گفت بر نامه دکتر اقبال از راه مردم داری همان است که جلوتر از آن داشته . یعنی هر روز چندین تن از هر گروهی می‌زند و ایشان را می‌بینند و نیازمندیهای خود را درمیان می‌گذارند . مردم میدان‌ها هم تا آنجائی که می‌توانند ، می‌گوشند کمال و همراهی کنند . مگر اینکه از دستش ساخته نشود .

سخن کوتاه اینکه دلاور داستان ما را ز خوب بختی و نیکتامی را خوب دریافته . یعنی خوب پی‌برده باشکه باید در پایه‌های بالا مردم را دریافت . باید پیوندد و سی

را با هردم استوار ساخت . زیرا همین مردم هستند که ارزش مهر و رزی را میدانند و با ستایش و نیاش آدم نیکوکار را بالا میبرند و بلند آوازه میسازند . چه خوب فرمایشی است از پیامبر بزرگ اسلام : لسان المخلوق قلم الخالق .

یعنی زبان مردم خامه خداست - اگر مردم کسی را بنیکی یاد کنند و بستایند ، هانند این است که خدا آنکس را ستوده و با خامه ایزدی در دفتر آسمانی نوشته است - رویهم رفته خوشنودی خدا در خشنودی بندگانش میباشد .

خوشابه دکتر اقبال روش بین که باین راز بزرگ بی برده و دوستان فراوانی را خود فراهم آورده است که اندیشه و خامه هر یک از آنان بهترین یار و یاور در زندگی میباشد .

خیام چه در خارج و چه در ایران به بساده ستائی اشتها دارد ،
بعد از که نام وی ملازم گیگساری و گاهی عنوان امکنهای میشود که
محل عیش و نوش و خوش گذرانی است . حتی بعضی بازترین مشخصات
سخن اورا ستایش باده گفته اند . ولی نکته شایسته توجه این است که
در رباعیات اصیل خیام ، یعنی رباعیهایی که در هستندات قابل وثوق
آمده است امر چنین نیست هنلا در ۳۱ رباعی مجموعه نزهه المجالس
 فقط ۵ رباعی هست که از باده گساری دمزده است و در ۱۳ رباعی مونس
 الاحرار نیز بیش از ۵ رباعی نیست که از می سخن بمیان آمده باشد . در
 رباعیهای مرصاد العباد و تاریخ گزیده و جوینی و وصف مطلقاً سخنی
 از باده نیست . و نکته هم تم اینکه در هیچ یک از این ده رباعی نزهه -
 المجالس و مونس الاحرار باده مستقلانه و بالذات موضوع سخن نیست .

(думی با خیام)